

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felsőfős főszerkesztő: Dr. Komlósy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A Kormányzó köszönete

A husvétüi ünnepek alatt Budapesten lezajlott nagyjelentőségű események rettenetes katasztrófába dönthették volna a nemzetet, ha — mint annak idején rámutattunk, — **Horthy Miklós** kormányzó erélyes kézzel élje nem vág az eseményeknek, el nem hárija hazánkról a veszedelemet. Mibben a nemzetmentő eseményekben legfőbb támasza és segítsége volt a Nemzeti Hadsereg, mely fényesen kiállotta a tűzpróbát és hiven kitartott a Kormányzónak tett esküje mellett. A Kormányzó ez alkalomból a következő hadseregpárancsot intézte a Nemzeti Hadsereghez:

Hadparancs

Midőn Magyarország kormányzását elvállaltam, feltett szándékom volt, hogy a kormányzói székben csak addig maradok meg, míg ezt az ország érdeke megköveteli. Létként és belső megszilárdulásunkért való küzdelmünk még nem fejeződött be. Erőszakos, hirtelen változás a kormányzás terén a Nemzet létét fenyegetné. Ezért az utolsó napok eseményei dacára is megmaradtam eredeti elhatározásomnál és Hazánk létérdekében helyemen kitartottam. A Nemzeti Hadsereg ezen nehéz napokban is várakozásomnak megfelelően egységesen és hűen megtartotta nekem tett esküjét.

Magyar szívem egész meglevel monok köszönetet a Nemzeti Hadsereg vezetőinek, tisztjeinek, altisztjeinek és legénységének. Bizalommal nézek a jövő elé, mert a hadsereg kipróbált fegyelme, egysége és szelleme nyújtják a legjobb biztosítékot arra, hogy Hazánk a belső megerősödés útján feltartóztatathatatlannul tovább haladva, a világ nemzetei között azt a helyet fogja elfoglalni, melyet ezeréves múltjánál és jelenénél fogva megérdemel.

Kelt Budapesten, 1921. évi március 30-án.

Horthy, sk.

...Ezek a szavak csak nagy és nemes lélekből fakadhattak, olyan lélekből, mely nem ismer más érdeket, mint a hazáét, nem ismer más célt, mint az ország feltámasztását és nem enged egy jöttányit sem a törvényes rend tiszteltbentartásából. A Kormányzó háláját tolmácsolta a nemzet derék katonáinak, de a nemzet és benne a Hadsereg is hálás kell, hogy legyen Horthy Miklósnak. Mert méltó reál..

IV. Károly elhagyta az országot

Kedden délelőtt utazott el Szombathelyről - A miniszterelnök bejelentése

A nemzetgyűlés ülése

Budapest április hó 5. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését 12 órakor nyitotta meg **Botlik József** alelnök. Az érdeklődés épen olyan nagy volt, mint az április 1-iki ülés iránt. Elsőnek **Teleki Pál** gróf miniszterelnök emelkedik szólásra:

— Tisztelt nemzetgyűlés! Pár nappal azelőtt azt kértem a nemzetgyűléstől, hogy még döntés nincs a dologban, ne méltóztassanak ítéletet hozni, ne foglalozzauak addig a dologgal, amíg azt nem jelenthetem a nemzetgyűlésnek, hogy **a király elhagyta az országot**. Ma abban a helyzetben vagyok, hogy ezt már a nemzetgyűlés tudomására hozhatom. **A király a mai nap folyamán reggel 10 óra 35 perckor vonaton elhagyta Szombathelyt. Azt még nem tudom, hogy a holnapi átlépte-e, de még ma délelőtt ez is meg fog történi.**

— Tisztelt nemzetgyűlés! Ma ismét röviden kívánok válaszolni. Holnap már több bejelentést fogok tenni a nemzetgyűlésnek.

Azt hiszem, ebben a kérdésben nagyon kevés kivétellel mindenké megegyezik abban, hogy **a királynak az országot el kellett hagynia**. Nem akarom, nem is szeretném az okokat részletezni, sem belső, sem külső helyzetünket nem javítaná, ha én itt részletekbe boesátkoznám. Voltak ebben a tekintetben külső veszélyek. Ezek a külső veszélyek elmúltak, nem hiszem ezért, hogy helyes volna részletezni. A belső ellentétek fokozását nem tartom helyesnek és a magam részéről ezek fokozásához nem járulok hozzá. Azt hiszem, ez a teherpróba alkalmas arra, hogy minden józanul gondolkozó embernek, minden külföldi államnak bebizonyítsuk, hogy **Magyarország a konszolidáció azon fokát érte el, hogy a kormány, a nemzetgyűlés, a hadsereg mind egységes s nem engedi magát elragadtatni.**

Somogyi István: Szép kis konszolidáció, hogy a királyt elűzik! (Zaj.)

Teleki Pál: Kérem a nemzetgyűlés tagjait, őrizzék meg azt a nyugodtságot, amelyet az ország is tanúsított eme kérdésben. Holnap részletesen beszámolok az elutazás ügyéről. A

kormányzatnak kötelessége volt az utazásról gondoskodni, a Svájcba való utazást biztosítani. Ez sok időt vett igénybe.

Technikai nehézségek merültek fel Ausztriával szemben, de sikerült a megegyezés. Hogy az utazás Ausztriában meg ne zavartassék és hogy illő formában történhessék, arról is gondoskodás történt. Erre nézve az antant 1-1, összesen három képviselőt adott a király mellé kíséretül s garanciát nyújtottak arra, hogy az utazás minden zavar nélkül fog lefolyni. Nem engedünk semmiféle sürgősi nyomásnak az utazás tekintetében, mert nem engedhetjük, hogy akinek egyszer Szent István koronáját a fejére tettük, azt méltatlan formák között hagyja el az országot!

(Nagy zaj.) (Helyeslés a keresztyén párton.)

Ismétlően kérem a nemzetgyűlést, őrizze meg nyugalmát. Én a magam részéről nehéz kötelességet teljesítettem, a felelősséget nem háritom el magamról, de kérem, hogy csak a holnapi bejelentések után állapítsák meg a felelősség kérdését. Részletekről csak holnap fogok nyilatkozni. Kérem, hogy ezen bejelentésem a holnapi ülés napirendjére tüzessék ki, hogy minden képviselő hozzá szólhasson. (Taps.) (Zaj.)

A nemzetgyűlés ezt elfogadja. Ezután nagy zajban **Róbert Emil** szólal fel és megokolja az országos gazdasági tanács felállításáról szóló indítványát. **Hegedűs Lóránt** pénzügyminiszter kéri, hogy az indítványt adják ki tanulmányozás végett a kormányzatnak.

Róbert Emil a bizottsághoz való utalását kéri indítványának. **Hegedűs** pénzügyminiszter ellenzi ezt. A Ház **Róbert Emil** indítványát fogadja el a tárgyalás alapjául. **Elnök** napirendi előterjesztést tesz. A napirend szerint a legközelebbi ülés holnap 10 órakor lesz, amikor is **IV. Károlynak az országból való bejöveteléről és távozásáról**, valamint a vagyonváltságról szóló törvényjavaslat tárgyalása szerepel napirenden. Ezzel az ülés véget ért.

Az antánt és a magyar események

Tiltakozik a Habsburgok visszatérése ellen

Páris, ápr. 5. A „Temps” jelenti, hogy az antánt-missziók főnökei a magyar kormány előtt szerenesekvánataikat fejezték ki azért a tapintatos eljárásért, amellyel a volt király visszatérését megakadályozta.

Páris, ápr. 5. A „Petit Parisien” írja, hogy a nagykövetség tanácsa **Cambon** előterjesztésére, aki a francia kormány megbízásából eselekedett, egyhangulag a következő határozatot hozta:

— Azok az események, melyeknek Magyarország legutóbbi színhelye volt, szükségessé teszik a szövetséges főhatalmak számára hogy a magyar kormányt és a magyar nemzetet 1920. febr. 4-iki nyilatkozatára emlékeztessék. Az ebben lefektetett alapelveknek megfelelően kötelességük a szövetségeseknek, megismételni azon felfogásukat, hogy a **Habs-**

burgok restaurációja veszélyezteti a béke alapjait, s azt sem elismerni, sem eltűrni nem hajlandók

A szövetséges hatalmak számítanak arra, hogy a magyar kormány annak a nehéz helyzetnek tudatában, mely a volt uralkodónak Magyarország trónjára való visszatérésevel járna, nyomós eszközöket fog igénybevenni, hogy elejét vegye egy olyan eljárásnak, melynek csak szemmel látható eredményei is kiszámíthatatlan következményekkel járnának az országra nézve. Ezt a határozatot, — írja a lap. — Budapestre küldték telefonon a béketárgyalások magyar küldöttségének és hivatalosan tudatták Ausztria, Jugoszlávia, Cseh-Szlovákia, Románia és Lengyelország képviselőivel.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

Handwritten note:
 Hozdudföld
 1921/78
 Helyem a
 nemzeti
 híreim

A Kormányzó IV. Károly megjelenéséről

Budapest, április 5. (N. St. t. j.) *Horthy* Miklós kormányzó nyilatkozott az *Univerzelle Service* munkatársának Károly király látogatásáról s ezeket volt szives mondani: Biztosítanom róla, hogy IV. Károly visszatérése a mostani körülmények között kellemetlen megítélés volt s a kormány tudta nélkül történt. Kétségtelen, hogy a király jó hiszeműen járt el, de meg kell állapítani, hogy *felvezették*. A király honvágyat érzett s azt a körülötte levők javukra fordították. Elhitették vele, hogy a nép tárt karokkal várja. Nekem kötelességem volt megmagyarázni a királynak az adott helyzetet, amely különbözött attól, amit elhitettek

vele. Magyarország és a magyar kormány igen kellemetlen helyzetbe jutott, különösen szomszédjaival szemben. A nemzet érdekében való hivatkozással kellett rábeszélmem a királyt, hogy amily gyorsan lehetséges, újra *hagyja el az országot*.

Nem volt könnyű dolog megmondani a királynak, Szent István koronája viselőjének, hogy hagyja el saját országa földjét, de a mostani körülmények között kötelességem volt megmondani.

Végül kijelentette a kormányzó, hogy a köztársasági forma nem felel meg a magyar nép természetének.

NAPI HIREK

— **Nyelvében él a nemzet.** A legutóbbi napokban, talán a kétbalkezes, de szerencsére meghusult politikai törekvések hatása alatt, lépten-nyomon megüti a fülünket az idegen beszéd, a német szó. Utcán, kávéházban s más nyilvános helyeken hangzik fel ez a kellemetlen idioma, olyanok ajkáról is, akik kétségtelenül tagjai a magyar nemzet erejét magukban foglaló s azt kifejező szervezeteknek. Debrecenben, ebben a szintisza magyar városban, de az egész országban nagy súlyt kell fektetnünk arra, hogy minden állami szervünk külsőségeiben és nyelvében is kizárólag magyar legyen.

— **Az unitárius püspökhelyettes vasárnapi előadása.** A magyarországi unitárius egyháznak tudvalevőleg Debrecenben kevés számú hívei mellett ingatlanai is vannak. Részben a hívek látogatása részben pedig az ingatlanok megtekintése és számbavétele végett pár napig itt időzött az unitárius egyház egyik kiváló képviselője és vezér alakja: dr. *Boros György* püspökhelyettes-főjegyző, aki annak idejében tagja volt a béke delegációnak és az egyház részéről kiküldetett Amerikába, hogy az ottani unitárius egyházak körében az ezer sebből vérző erdélyi unitáriusok érdekében erkölcsi és anyagi támogatást nyerjen, amely feladatának sikeresen meg is felelt. Hívei és barátai felkérésére az elmúlt vasárnap délután az illusztris főpap előadást tartott, amerikai tapasztalatairól a mely tanulságos és érdekes előadást hálás közönség hallgatta meg. Előadás előtt a püspökhelyettes főjegyző urat *Székelly Ferenc* ny. műszaki főtanácsos üdvözölte meleg hangon az itteni unitáriusok nevében, míg a többnyire erdélyi menekültekből álló közönség megnyugvással és jó reménységgel vette tudomásul, hogy amerikai véreink és hitsorsosaink fanatikus hűséggel és áldozatkészséggel viseltetnek az elárult haza sorsa iránt.

— **A közlelmzési ügyosztály számadása.** A közlelmzési hivatal és a közlelmzési ügyosztály pénzkezelése 1921. évi február 1-től kezdődőleg külön választott és kimondta a tanács, hogy a számvevőség havonta köteles felülvizsgálni a közlelmzési ügyosztály számadásait. *Zöld József* tb. tanácsnok tegnap terjesztette a tanács elé az 1921. február havi számadását, amelyet a számvevőség már felül is vizsgált. A számadás szerint az ügyosztály február havi bevétel 278 korona, a kiadása pedig 174 ezer korona volt. Ugyanezért bemutatva még *Zöld József* tb. tanácsnok a közlelmzési hivatalnak a múlt év augusztus havától a múlt év december 31-ig terjedő számadásait. Ez idő alatt a kiadás 940 ezer korona, a bevétel ezzel szemben 1.600.000 korona volt. A városi tanács a számadásokat tudomásul vette.

— **A sertés újabb ára.** A rendőrség, tegnap újra kint járt a sertés vásárlásban, ahol megállapította, hogy a *sovány sertés 40—50 koronás, a hizott sertés pedig 40—58 koronás* kilónkénti árban kelt elősúlyban. A sertésvásárlásban a felhajtás most is élénk, a kínálat erős, míg a kereslet lanyha volt. Mint hírlik, közlelmzésen a sertés árban újabb esés várható.

— **Szabadságolás a Zenedében.** A városi tanács *Füredi Sándor* zenedei tanárnak benyújtott orvosi bizonyítvány alapján 1 hónapi szabadságot engedélyezett.

— **Ingyenes jogvédelem menekülteknek.** *Nagy Árpád* dr. (Csapó-u. 4.) és *K. Nagy Zoltán* dr. (Széchenyi-u. 4.) ügyvéd urnak szívesek voltak bejelenteni, hogy igazolt és vagyontalan menekülteknek elienszolgáltatás nélkül adnak ügyvédi tanácsot. A midőn a kirendeltség nevében az ügyvéd urnaknak köszönetet mondok: a menekülteknek ezt tudomására adom. *Dr. Darkó Jenő*, a menekültügyi kirendeltség vezetője.

— **A gazdasági iskola kérelme.** A tegnap délelőtt ülésező városi tanács tárgyalta a gazdasági iskola igazgatójának azon kérelmét, melyben 10 ezer korona előleget kér a gazdasági iskolában megkezdendő gazdasági munkálatok költségeire. A tanács a kérelemnek helyt adott s a kért összeg utalására felhívta a számvevőséget.

A Hangya közgyűlése

Vasárnap délelőtt tartotta meg az itteni Hangya első rendes közgyűlését az Ipartestület dísztermében. Szokatlan nagy érdeklődés mutatkozott és annyian jelentek meg a részvényesek közül, hogy jó része még ülőhelyhez sem jutott. — Csendes tüntetés volt ez ama Hangya mellett, melyet kezdettől fogva a legkülönbözőbb támadások egész pergő tüze áraszt el és amelyre rákiabálnak unostalanan kigyóbbokát. Mi megértjük azt, ha a zsidó kereskedelmel bosszút lihegve tör ezen szövetkezet ellen, mely belecsapott öklével az ő uzsora kisvásmányolásába és kényszeríti azt a tisztességes verseny szolid menetére. Azt is belátjuk, ha a vásárló közönség egyik vagy másik hibát felrója és megfelelő módon azt kijavítani törekszik, hiszen minden kezdet nehéz, a mai viszonyok között pedig százszor nehéz. tehát fogyatkozások, bajok tényleg voltak és lesznek is. De azt nem értjük meg és nem látjuk be, miért kell ezt a kizárólag keresztyén nemzeti élű szövetkezetet, ezt a minden napi politikától mentes üzleti vállalkozást ugynevezett „keresztyén” (?) köröknek megrágalmazni, befeketíteni, sárraldobálni, ellene gáncot vetni? Miért kell a Hangyát klerikális, katolikus, reakciós alakulásnak feltüntetni, holott az ügyesse jobb és régebbi református, mint ezek a talmi, szájkaszkodó kálvinisták és 41 alkalmasoztja közül több, mint 30 a református? Azaz pardon, értjük mi ezt nagyon jól és belátjuk az egészet tisztán. — Ez a manóver is ahhoz az akcióhoz tartozik, amely itt Debrecenben, mindent kigunyolni és elrágalmazni akar, ami nem annak a bizonyos érdekszövetkezésnek, egyéni társulásnak a pokoli kohójából kerül ki. Bezzeg, ha ők vezethették volna a Hangyát, akkor annak még a fekete boksza is nemzetiszínű lenne és a zsidó szagu arabiai fűszerek is keresztyén aromától lennének illatosok. De így nincs a magyar nyelv kincsesházában olyan rossz szó, amit rá ne szórna- nak ezek az igazszellemű, puritán kálvinisták és fegyvertársaik: a zsidók. Azonban megnyugtattunk mindenkit: „a karaván halad”...

A közgyűlést *Reitz János* nyitotta meg hosszabb beszéddel, melyben meggyőzően fejtegette a keresztyén szövetkezetek nemzetmentő hivatását. Rámutatott azonban arra, hogy itt nálunk, ezt az a priori igazságot annak idején még a város volt polgármestere is úgy értelmezte, hogy a jogerős bírói ítélettel kintalt helyiséget nem engedte át a Hangyának, hanem zsidó érdeket képviselve megakadályozta a beköltözést.

Dr. Olchváry László ügyész olvasta fel ezután az igazgatóság jelentését. Jellemzősül felemlítjük, hogy ma már 7 helyiségben árul a Hangya és közel 36 milliót forgatott meg. A közgyűlés elfogadta a nyereség felosztási javaslatot, az igazgatóságnak a szokásos felmentést megadta, a kilépő igazgatósági tagokat újra megválasztotta és végezetül az alapszabálynak néhány paragrafusát módosította. *Sámezhy József* indítványára az eddigi működésért elismerését és köszönetét fejezte ki ugy az igazgatóságnak, mint a vezetőknek és alkalmazottaknak.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.*

A görögök visszavonulnak

Konstantinápoly, ápr. 5. (N. St. t. j.) A görög hadsereg általános visszavonulásra kapott parancsot. Hír szerint egészen a Brüssza vonalig vonulnak vissza.

Konstantinápoly, ápr. 5. (N. St. t. j.) A török vezérkar jelentése szerint a görögök nagy vereséget szenvedtek. Sok foglyot és hadianyagot vesztek.

Németországban helyreállott a rend

Berlin, ápr. 5. A hófői nap már egész Németországban nyugodtan telt el. Az a kísérlet, hogy kikiáltás a rajnai köztársaságot, csúfosan megbukott. A belga csapatok elnyomták a sztrájkmozgalmakat, csupán még egy bányában szüretet a munka. A bányákat belga katonák szállták meg.

A közművelődési könyvtár

A muzeumi és könyvtári bizottság szombat délutáni ülése a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le. A bizottság nagy örömmel fogadta el a városi közgyűléshez és a Muzeumok és Könyvtárak Orsz. Tanácsához való felterjesztést végezt Nagy József igazgató jelentését a közművelődési könyvtár 1920. évi működéséről és állapotáról. Ez az új kulturintézményünk alig sejtett látogatottságnak örvend, ugyanarra, hogy a mostani kezelő személyzet csak a legnagyobb megerőltetéssel tudja a tömeges könyvkikölcsönzés és az egyre növekvő állomány feldolgozását teljesíteni. A bizottság nem is késett lépéseket tenni, hogy a személyzet menekült állami óvónok, illetőleg tanítónok kirendelése által minél előbb erősíttessék meg. A könyvtárnak a múlt évben személyforgalma 55486, kötetforgalma 44983 volt, jóval több mint kétszerese a csonka 1919. évnél. A könyvtár ezt a nagy forgalmat 3244 kötetből álló, aránylag rendkívül kicsiny állománnyal bonyolította le. Új könyvek vásárlására (370 mü. 412 kötet) 11166'60, kötésére 5327 koronát fordított. A Kereskedő Ifjak Társulata a könyvtárnak adományozta saját értékes könyvtárát. Egy ismeretlenül maradni kívánó helybeli urhölgy — elhalálása utánra — szintén a könyvtárnak adományozta férjének 500 kötetből álló könyvtárát. *Déri Frigyes* is nagyobb értékű könyvgyűjteményét bocsátott közhasználatra. Ezután megállapította a bizottság a könyvtár idei 16 ezer korona államsegélye felhasználásának tervezetét, amit az orsz. tanács jóváhagyása alá terjesztenek. A muzeum és a könyvtár élénk tevékenységéről, gyarapodásáról számolt be a muzeum- és könyvtár igazgatók első évnegyedi jelentése.

Tárgyalták *Zoltai Lajos* indítványát az iránt, hogy a Piac-utca 26—28. sz. városi bérházak között Kossuth-utcaira menő névtelen átjáró „*Dobozy-átjárónak*” neveztessek a Dobozycsaládról, mely a nemzetnek a Kisfaludy és Kölcsey által megénekelt Dobozy Mihályt, a ref. egyháznak. *D. Mihály* főgondnokot, Debrecennek *D. Sebestyén* séniort, *D. J.* és *D. István* híres főbírákat adta s amely családnak lakóháza épen ezen a helyen állottak. A bizottság az indítványt elfogadás végett a közgyűlés elé terjeszti.

— Letgett egy nádas. Hétfőn délelőtt könnyen veszedelmessé válható tűz volt a Téglyas-kertben levő Kenyeres-tanyán. A tanya közelében levő nádasat ismeretlen tettesek felgyújtották, úgy, hogy hétfőn délelőtt kevéssel 11 óra után már lángban állott az egész nádas. A tüzet a debreceni államrendőrség pályaudvari kirendeltségének járőre vette észre s azonnal értesítette róla a tűzoltóságot, meg a rendőrséget. A tűzoltóság azonnal kivonult az égő nádashoz és kevéssel utóbb megérkezett a rendőrség is. Egy órai megfeszített munka után sikerült hivatásos tűzoltóinknak sikerült a tüzet elfojtani. Szerencse, hogy a szél alábbhagyott, mert ha a nádas mellett levő szén- és szalmakazal kigyul, katasztrófális tűz keletkezhetett volna. A rendőrség megindította a nyomozást a gyújtogatók kiderítésére. A kár jelentékeny.

— Új iparongedélyek. A tanács a következő debreceni iparosoknak iparongedélyt adott: Kaczander Miksa általános ügyvédség. 1000 K, Klein Mihály mérnök 1600, Jaszinger Sámuel szobabíró ipar 200, Aszpitz Simon bádógos 20, Lichtmann Zoltán rőfősvéd és kézim. nkaárú 2000, Rosenthal Sándor fűszer- és csmege kereskedés 2000, Löwi Zsigmond ügynökiroda 1000, B-bó Kálmán gabona kereskedelmi részvénytársaság hűvelyes és gyapjúárú kereskedés 4000, Özv. Kertész Miklósné kézimunka és női divatárú kereskedés 500, Botka Lajos kőműves 300, Lusztig Béla férfiszabó 500, Javorszky Ferenc szatóc ipar 200, Özv. Zorger Sándorné fényképész 100, Zagyva Ferenc talyigás 100, Özv. Feniász Lázárné szűkekeskedés 300, Kun Alfred élőállatok adásvétel közvetítés 200, Fridmann Hirsch és felesége tinta és papír házalás, Tomka Lászlóné dohányszáki mellékcikkek kereskedése 100, Sarai Györgyné zsibáros 200, Fried Hermanné rövidárú kereskedés 300, Ráthonyi Gábor polkás író 500, Szirakow Tamás főzelék zöldség és gyümölcskereskedés 300 korona ipardíjak felizetése mellett.

— Kocsit kérnek a gazdaságok összeírására. Dr. Vádry István tb. tanácsnok előterjesztette a hétfőn délelőtt üléselő városi tanácsnak, hogy a korábban megjelenő miniszteri rendelet értelmében a gazdaságok s a gazdaságoknál levő fundus inkrutások összeírása szükséges. Éppen ezért kérte a tanácsot, hogy az összeíró munkákat végző tisztviselők részére egy fogatot bocsásson rendelkezésre. A tanács tekintettel a munka fontosságára, továbbá arra, hogy az összeírás közel másfél hónapot vesz igénybe, a kérésnek helyt adott.

— A közigazgatási tanfolyam előadói. A debreceni közigazgatási tanfolyam előadóiul a városi tanács dr. Talay Zoltán és Szabó Elek tb. tanácsnokokat jelölte ki.

— A legnagyobb magyar irodalmi hagyatéka. Mint megírtuk mult számunkban, a Magyar Történelmi Társulat gróf S. Szechenyi István irodalmi hagyatékát, továbbá a császári muzeum titkos levéltárában talált történelmi művekből egy 25 kötetes munkát szándékozik kiadni. A nyomdai nehézségekre való tekintettel azonban a munkát csak annyi példányban állítják elő, ahányan előjegyeztek arra. A tanácsnak is küldött ilyen előjegyzési felhívást a Társulat, melyet a kulturtanácsnok pártól foglalt terjesztett tegnap a tanács elé. A tanács a bejelentést tudomásul vette s úgy határozott, hogy a készülő műre előfizet.

— Debrecen állategészségügye. Az állategészségügyi főfelügyelő jelentése szerint március hónapban az állategészségügy Debrecenben igen jó volt. A vásárokon az állat árak rohamosan aláestek, mindazonáltal az állatvásárok igen forgalmasak voltak. A kínálat mindenütt igen nagy volt, míg a kereslet alig-alig valami. Közelesem újabb zuhanások várhatók az állatvásárokban.

— Adományok. Fenyus Zoltán részére, akinak mindkét lábát leszlette a robogó vonat, gyűjtést indított a Hajdúföld, hogy a szerencsétlen 21 éves családos fiatal munkásember műlédhöz juthasson. A tegnapi nap folyamán dr. Sebess Jenő és Kálly Ica 40 K, dr. Farkas Aladár 30 K, Szunyogh Sándorné 30, Szabó Sándorné 30, ifj. Kovács János 20 koronát küldtek be szerkesztőségünkbe e célra. A gyűjtésre újból felhívjuk olvasóink figyelmét, mert mint értesülünk, Fenyus Zoltán két múltába 5000 - 6000 koronába kerül.

Önmagunkat erősítjük minden egyes fillérrel, amit keresztén, magyar sajtóinkra áldozunk!

— A szombati fényes hangverseny. Az Ebredő Magyarok Egyesületének országos közlekedésügyi szervezete által április 9-én megtartandó hangversenye művészi tekintetben oly fényesnek ígérkezik, amilyenben városunk közönségének a közelmúltban nem volt része. A rendezőség minden lehetőt elkövet, hogy egy a zenei műveltséggel bíró, mint a Csonka-Magyarország sorsát szívén viselő hazafias közönség egy feledhetetlen est emlékével távozzék az estélyről. Az előjelek szerint városunk társadalmának színe-java ott lesz. A rendezőség felkérte a Szent László dalegyület is a közreműködésre és ez az egylet a Máv „Horthy” dalárdával együttesen egy teljesen új irredentadalt fog előadni. A meghívók szétküldése már megkezdődött, akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek nevüket a „Nizzai” virágcsarnokban kitett ívre feljegyezni. Az estélyre jegyek már csak korlátozott számban kaphatók.

— Az időjárás a Hajdúságban. A gazdasági főfelügyelő jelentése szerint a Hajdúságon az időjárás március havában jónak mondható. Bár az egész márciusban voltak helyenkint éjjeli fagyok s bár eső egész hó alatt nem esett, a meleg, napos idők folytán a vetések általában mindenütt szépek. A tavaszi munkálatokat pedig már csaknem mindenütt megkezdték. A jelentés szerint igen jótékony hatással lenne erre kiadós esőzés.

— Merénylet egy ébredő magyar ellen. Budapesti jelentik, hogy vasárnap este Vízny Imre pestújehelyi lakos több társával együtt vendéglőbe ment. A Hadik-utca 11. szám előtt Bader Dezső és Tillmann Sándor megtámadták s Bader revolverrel rálőtt Víznyre. A lövés szétrombolta a szerencsétlen ember arcát és orrát, de még volt annyi ereje, hogy támadójának rohanjon, de akkor Tillmann a vascsővel kezére ütött. Vízny az Ebredő Magyarok Egyesületének tagja s Bader már hatszor kísérelt meg ellene merényletet. Badernél bolsevik röpiratokat találtak, Tillmann pedig fehérneműlopással van gyanúsítva.

Tudományos előadások

Az Arany János-Társaság még az elmúlt ősszel tervbe vette és kidolgozta egy előadás-sorozatnak a programját, amely három csoportra tagolódik: egyetemi, középiskolai és egészen népies nivóju előadásokra. Sajnos, a tervet épen télen, amikor az a legaktuálisabb lett volna és amikor a közönség is legjobban ráért volna, nem lehetett megvalósítani megfelelő helyiség hiánya miatt. De most már az idő megengyelésével hozzáfogott az Arany János-Társaság a programja végrehajtásához. Minden vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház dísztermében folynak le ezek az előadások, melyek közül ezuttal a főiskolai jellegűek vannak soron. Idáig Tankó Béla és Zivuska Jenő tartották meg felolvasásaikat. Ez utóbbi most vasárnap a nemzeti eszméről érkezett, bizony elég gyér számú hallgatóság jelenlétében. Pedig már maga a tárgy is kiváló fontosságu volt, tekintettel a mai világszerte uralkodó viszonyokra, ezenkívül a kidolgozás is minden elismerést megérdemel. Teljesen bölcséleti alapon mozgott a tudós szerző és közel egy órán át fejtegette a nemzeti érzés ösztönös voltát, a nemzetköziség erőszakos kialakítását és az ezekből folyó különféle társadalmi problémákat. Érdeklődéssel, sok helyen lelkesedve hallgattuk tanítását és végül hálásan köszöntük meg neki fáradozását. Minden jó magyar embernek végig kellett volna hallgatnia őt. A legközelebbi vasárnapon, 10-én délelőtt 11-kor ugyanott dr. Haendel Vilmos fog beszélni a szabadság eszméjéről ismételtén felhívjuk közönségünk figyelmét ezen előadásokra.

Szechenyi László itthon

Budapest, április 5. (N. St. t. j.) Szechenyi László gróf és felesége Vanderbilt Gladys, aki eddig is már igen sok jótékony adományt küldött Magyarországnak, leányával együtt Budapestre érkezett.

— Székely-napok Egyeken. A Székely Egyetemi Hallgatók Segítő Egyesülete március 27 és 28-án Egyeken Székely-napot rendezett menekült tagjainak felségélyezésére. Angyal Antal főjegyző hazafias támogatásának. Sarkadi István jegyző fáradhatatlan munkásságának, valamint az Egyek közönség magyar vendégszeretetének köszönhető az erkölcsi és anyagi tekintetben fényesen sikerült ünnepély.

— Fényüzési adót fizetők figyelmébe! A munka torlódás elkerülése céljából a március hónapban beszédett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a debreceni m. kir. állampénztár a következő határmepokat állapította meg: 6-án A, B, C, D 7-én E, F, G, valamint a két napon szállítják be adójukat a fényüzési vállalatoknak minősített összes ételemek, cukrászdák és tejcsarnokok. 8-án H, I, J, valamint a különleges fényüzési vállalatoknak minősített orfeumok, kabarék. 9-én K, L, 11-én M, N, 12-én O, P, U, 13-án R, S, 14-én V, Z betűk és az elmaradottakat fizetik be a fényüzési adót, elmaradásukat azonban igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy e határmepokhoz saját érdekükben szigorúan alkalmazzkodjanak, mert egy rendbontó az egész sortrendet megzavarja és azon cél, hogy a hosszas várakozásokat megátoljuk, lehetetlenné teszi. Az, aki 15-ike után szállítja a díjat a törvény 154 §-a szerint még 80 százalékos adópótlékot köteles fizetni. M. kir. állampénztár.

— A ref. főgimnázium mozgófénykép előadása. Folyó hó 9-én és 10-én szombaton és vasárnap — kerül előadásra „Az összeesküvők” című Mária Thérézia korabeli történelmi dráma 6 felvonásban. Előadások kezdte mindkét napon 3. háromnegyed 5. fél 7 órakor. Csak tanulók látogathatják.

— Meghívó. A „Ker. Nemzeti Egyesülés Pártja” f. hó 7-én délután 6 órakor a Népszövetségi Otthonban (Piac-u. 68. sz., I. em.) igen fontos választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat ezuton hívja meg az elnökség.

— A közigazgatási bizottság ülése. Debrecen város közigazgatási bizottsága kedden délután Csóka Sámuel polgármester-helyettes elnöklésével ülést tartott. Az elnöki bejelentések után áttértek a szakreferensek jelentésére. Sággy rendőrfőkapitány tette meg március havi jelentését, majd dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos számolt be a város március havi egészségügyi viszonyairól. A jelentés szerint Debrecenben a közegészségi viszonyok jelentősen javultak. Orvosi rendészet szempontjából kifogásolni való nem igen volt. — Márciusban a születések száma 264, a halálozások száma pedig 171 volt. 309 esetben kezeltettek a közalap terhére, március elején a közkórházban az ápoltak száma 353 volt, mely a hónap végére 307-re apadt. A bizottság a bejelentést tudomásul vette. Ezután Gergics Károly királyi ügyész, majd a tanfelügyelő és az állategészségügyi felügyelő jelentései következtek, mely után az ülés kevéssel 4 óra előtt véget ért.

— Debrecen Népsz. Hitelszöv. közgyűlése Hétfő délelőtt tartotta meg ez a fiatal szövetkezet 8. közgyűlését Dr. Zalay János elnöklése mellett. A 800 koronával megindult szövetkezet a mult évben 14 millió forralmat bonyolított le. A részjegyek után a haszoneredményre öt százalékot fizet a szövetkezet. Az igazgatóság kiegészítésénél beválasztattak Dr. Lindenberger János püspöki helynök, Süsmeghy József tanár, Papler János és ifj. Horváth János földbirtokosok, Than József hírlapíró, Szigethy Gyula vezérigazgató és Kocsisovszky László. Új könyvek válthatók, részjegyek mindennap jegyezhetők 9-12. Takarékbetétek és folyószámla kezelés elfogadtattak s a legmagassabb százalék mellett kamatoztatnak.

— Kiss Ferencz női szabó a Molnár Ferenc-cég volt szabásza Debrecen, Piac-utca 56. szám. Urhölgyek szives figyelmébe! Van szerencsém értesíteni az urhölgyeket, hogy varrodámban ugy angol, mint francia ruhák, kosztümök, felöltők és minden e szakmába vágó munkák legizlésesebben készülnek. Szakszerű szabászatot is tanítok.

— Özv. Tóth Kálmáné és Társa nyakkendőkészítő és javító műhelye Péterfia-u. 53.

Thay
10
heli
nd

A Szent-Erzsébet egyesület szokásos havi választmányi gyűlését t. hó 7-én csütörtökön délután fél 4 órakor a katolikus Otthonban tartja meg.

6-os dobtengely róz csapatgyakkal eladó. Csépiést váltalok. Ebert, Vargakert K. Tóth-utca 5. szám.

Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.

Szólókötöző zsinag legjobb impregnált minőség Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9.

Tíz korona egy kiló csomagolópapír Harnathy könyvkereskedésében Fűvészkert 14.

A Magyar-Francia Kereskedelmi Kamara debreceni fiókjának megalakulása. A Magyar-Francia Kereskedelmi Kamara debreceni fiókja folyó hó 3-án vasárnap délelőtt tartotta alakuló gyűlését, melyen megválasztották a debreceni fiók vezetőségét is. Elnök lett **Böszörmény Dezső**, alelnökök **dr. Hollán Miklós**, **dr. Keller József** és **Kontsek Géza**, főtitkár **Szántó Béla**, titkár **Bödög Miklós**, valamint tizenkét tagú választmány választották. A Magyar-Francia Kereskedelmi Kamara röviddel ezelőtt alakult meg Budapesten **Matlekovics Sándor** v. b. t. t. elnöklété alatt. Célja, hogy szoros gazdasági és társadalmi kapcsolatot teremtsen Magyarország és Franciaország között.

A tőzsde

Budapest, április 2. (Nemz. St. t. jel.) Ugy a valuta, mint az értékpapírpiacon üzletelen és lauha volt.
Valuta árfolyamok: Márka 433-448, líra 1200, szokol 357-378, lei 354-380, dollár 252-48, rubel 123, osztrák korona 043-41, lengyel marka 38 1/2-40, korona dinár 7-50.
 Zürich, magyar korona 2.20 (megnyitás.)

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüztöt legelődrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

SZÍNHÁZ.

Bodán Margit íthagyja Debrecen? Mint színházi körökben beszélnek, **Bodán Margit**, a Csokonai színház koloratur énekesnője, akinek Debrecenben minden felléptét a legteljesebb siker kísérte, meghívást kapott egyik budapesti elsőrendű színházhoz. A művésznő e hó 8-án utazik fel Budapestre, s minden valószínűség szerint el is szerződött a jövő szezonra. **Bodán** elszereződése és távozása nagy vesztesége lenne a Csokonai színháznak, mert páratlanul szép, iskolázott hangnnyal rendelkezik. **Petrik főrendező** ugyan megnyugtatót bennünket de vajjon bírja-e **Kardos Géza** a konkurenciát?

Rácz Áda meggyógyult. **Rácz Áda**, a Csokonai színház szubretje, tudvalevőleg ideggyengesége miatt orvosi rendeletre 14 napig Budapesten szanatóriumi gyógykezelés alatt állott. A népszerű szubrett betegségében jelentős javulás állott be, úgy annyira, hogy a napokban már el is hagyta a szanatóriumot s már erősen készül az **Utahí tány** közeli bemutatására.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
 * Szerdán (C) bérletben premiere lesz **Szenes Béla** nagysikerű vígjátékát **A buta ember** kerül bemutatásra.

* **Szer-lem vására** dráma 7 felv. **Mia May** főszereplővel ma utoljára az Urániában.
 * **Onnel regénye: Damaszkusz-csillaga** 6 felvonásban az Apollóban főszereplők **Lucy Dorraine** és **Petrovics Szvetislav**. Pónteken kerül műsorra ennek a gyönyörű regénynek második befejező része az **Isten ostroma**.

Rose nyelviskola
 Széchenyi-utca 42. sz.

SPORT.
 A vasárnapi és hétfői mérkőzések. Szépszámú előnég előtt folytak a vasárnapi mérkőzések, amelyek az erőviszonyoknak megfelelő eredményt hoztak.

tak. A nagy szél sokat levont a mérkőzések szépségéből.

DEAC-DMTK 1: 0 (0: 0). (Diószegi uti pálya 1500 néző.) Mindket csapat szépen, fairu játszott, de mintha az egyetemi csapat jobb lett volna. Az MTK-ban **Mertin**, **Glatz**, az egyetemi csapatban a közvetlen védelem, **Alföldy**, **Csáky**, **Schweitzer**, a halvesorban **P. Roszlay**, a csatársorban **Fábr** végzett kitűnő munkát. A győztes gólt a második felidő 36 percében **Nagy Bálint** rugta. Jó bíró volt **Szabó Kálmán** (DNySC).

DTE-Szolnoki MTE 4: 0 (1: 0). Unalmas, lekényküllő játék. A DTE, bár győzött, bosszantóan rosszul játszott. Erélyes bíró volt **Káldy Zsigmond**.

Nyiregyházi TVE-DKASE 2: 2 (1: 0). Ugyelettéri pálya 500 néző. A NyTVE-nek sikerült némiképp revánsot venni tavalyi vereségéért. Ha ilyen formában lesz, minden debreceni csapának veszélyes ellenfelesz. Kiválóan játszott **Ganz**, **Jakab** és **Budai**, a KASE-ban pedig **Fried**. Az első gólt Nyiregyházi szerzi meg, amit a második felidőben legyenyit a KAZE, sőt egy tizenegyes révén a vezetést is megszerezí, de Nyiregyháza rövidesen kiegyenlít. Bíró **Vadkerfi Endre**.

DVSC-DNySC 5: 1 (3: 0). Unalmas, gyenge mérkőzés. A bíró **Kaczár** der **Miksa** ingadozva bíráskodott.

Hétfőn. Solnoki MTE-DNySC 4: 1. Ugy Szolnoki, mint a Nyv dászok igen szépen, törekvően játszottak, a Nyv dászok nem érdemelték meg a vereséget. Bíró **Weinreb Dezső**.

Trialmérkőzés. Tegnap folyt le a válogató bizottság által rendezett trialmérkőzés, bár igen sok reprezentáns nem játszott. Válogatót formát mutattak **Fábr DEAC**, és **Mertin DMTK**. **Petrucz** ingadozva védett.

Arverési póthirdetmény

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben megkeresésére közhírré teszem, hogy a Debreceni Független Újság folyó hó 2-iki és az Érvétértés folyó hó 3-iki számában közzétett Arverési hirdetmény 1.) tételét alatt előforduló **Rácz Gábor** és társai által betárolt 3 zsák só és 7441 kgr só szalonna a folyó hó 5-ik napján közbenjöttöm mellett megtartandó arverésen nem lesz arverés alá bocsájtv, miután nevezett beraktározók ezt a tételt az Alföldi Takarékpénztárnál még az alaphirdetmény közzététele előtt rendezték.

Debrecen, 1921. évi április hó 3-án.
Dr. Mándi András s. k. mint Dr. Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 19/920 sz. rendelkezésvél kirendelt helyettese

Apró hirdetések.

Aranyat mindenféle ezüstöt brilliánsot, gyöngyöt vesz — **Steiner Mihály** Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Forgács István műörás Bádógos-u.

Irodának központban 2-3 szobát keresek dr. Blge Géza ügyvéd. Péterfia u. 39.

Kováry és Altmann szőlők, piac 42. Pannónia építlet. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Gépezet keres a Villanytelep. Lakást nem tud adni.

Koros Sándor férfi-szabó Baleszében Piac-u. 66. Haját készítteti olgátsa férfi blönyök kaphatók.

Fenyő gerendák, 6-8 méteresek eladó, Fűvészkert u. 14.

Eladó egy cilindergép cipésznek való Boldogfalva-utca 13.

Bélyegzőgyár és védőintézet PAULÓ I. Bathyanyi-utca 22. Telefon 1365.

Kiadó 2 hold föld város alatt haszonbérbe, vagy felébe — Értekezhetni **Gazdák Bankja**, Kossuth-u. 17.

CUNARD LINE
Cabin-osztály
 Saxonia (13620 tonna) ind. apr. 9. maj. 12.
 Albária (13980 tonna) ind. apr. 14. maj. 26.
 Caronia (24770 tonna) ind. ápr. 16-án majus 17.
 Imperator (52117 tonna) ind. apr. 26. majus 21.
 Aquitania (48190 tonna) ind. apr. 23. majus 14.
 Monroetania (38920 tonna) ind. apr. 30. majus 28.
 Germania (24770 tonna) ind. maj. 3.
 Budapesti iroda VIII. Baross-tér 9.

Tűzifát
 vagon-tételekben valamint ölenként is azonnal szállít **Polyánszky fatereskedő**
 Telefon 182. Szoboszlay-ut 1. Telefon 181

Lapkihordó asszonyok
 felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt

KALAPOK JAVÍTÁSÁT
 szakszerűen eszközli **M. Nagy Mihály**
 kalapos mester. DEBRECEN Péterfia-u. 8. Kézs kalapokban nagy választék.

Maga hamis Benedikt Jenő
 fogért, aranyért, brilliánsért a legmagasabb napi árat kaphatja
 ujjonnan berendezett aranyműves és ékszerész üzletében Piac 72.

Családi házat
 keresek megvételeire: 3 szoba mellékhelyiségekkel nagy udvar, kerttel és lehetőleg azonnali beköltözésre. **DEZSŐ LÁSZLÓ**
 :: Maróthy-utca 19. szám ::

Lakáscsere
 Atilla-téren levő 1 nagy szoba, konyha, kamra (spájz), pince fűskamrás udvari lakással cselemlém 2 szobás lakással, közel a központhoz. **Dezső László**
 :: Maróthy-utca 19. szám ::

Kenyérsütés ára.
 Folyó hó 6-ától a házi kenyérsütés díját a kisült kenyér kgr-ja után számítva 1 kor. 50 fillérben állapítom meg.
 Ugyanevak 1 kor. 50 fillért követelhet a süttő, az edényben süttött tészta kgr-ja után is. Fenti ármegállapítás megszegése, vagy kijátszása az 1915. évi 4207. M. E. számú miniszteri rendelet büntető rendelkezéseinek alkalmazását vonja maga után.
 Debrecen, 1921. április 5.
 A polgármester helyett **Zöld t. b. tanácsnok.**

HATÓSÁGIL G TÁMOGATOTT NÉPRUHÁZATI CZIKKEK KIÁRUSÍTÁSA SIMONFF U. 2.
 (városi bérház, volt burgonyaelosztó helyiségben.)
KIÁRUSÍTÁSRA KERÜLNEK:
 Munkás bakancsok, Fői és gyermekcipők, Fustian, stuz bricsesz és pantalló nadrágok, Féri és noi fehérneműk, Kanavaszok, zaphérek.
 Féri ruha fustian és zeig szövetek
A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA
 Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. SZ**